

Elektroniska testamenten och ett testamentsregister; bedömningspromemoria

Inledning

Justitieministeriet begär ert utlåtande om bedömningspromemorian om elektroniska testamenten och ett testamentsregister.

Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering genomförs under regeringsperioden projekt för digitalisering av offentliga och privata tjänster som hänför sig till livshändelser eller företagshändelser så att de fungerar smidigt ihop. Genom sådana projekt tryggas exempelvis att en avliden anhörigs ärenden kan skötas på ett enkelt sätt (s. 121). I regeringsprogrammets avsnitt 2.5 om digitala tjänster och informationsledning konstateras det dessutom att människors rätt och möjligheter att hantera sina uppgifter stärks och att skötseln av ärenden för någon annans räkning och skötseln av en avliden anhörigs ärenden underlättas (s. 42).

Lagstiftningsarbetsgruppen i finansministeriets program för smidig skötsel av en avliden anhörigs angelägenheter hade bland annat till uppgift att göra en bedömning av införandet av ett testamentsregister och elektroniska testamenten. I sin halvtidsrapport 2024 och i det betänkande som lämnades till finansministeriet i oktober 2025 konstaterade arbetsgruppen att elektroniska testamenten kommer att bli aktuella redan under de närmaste åren. Arbetsgruppen ansåg att utredningarna om införandet av elektroniska testamenten bör fortsätta inom ramen för programmet hösten 2025.

Den bedömningspromemoria som gäller ärendet har beretts vid justitieministeriet.

Målsättningar

I promemorian analyseras möjligheten att upprätta elektroniska testamenten. Om det anses motiverat att införa en sådan möjlighet, ska testamenten upprättas i delvis strukturerat format i en e-tjänst som förvaltas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Både testatorns och vittnenas underskrifter ska uppfylla kraven på avancerade elektroniska

underskrifter enligt den så kallade eIDAS-förordningen. Enligt förslaget ska ett testamente som upprättats elektroniskt automatiskt registreras i testamentsregistret. Vid upprättande av elektroniska testamenten ska det vara möjligt att anlita experthjälp.

Utöver elektroniska testamenten analyseras i promemorian också möjligheten att registrera testamenten upprättade i pappersform. I fråga om dessa föreslås det att registreringen ska vara frivillig.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandet i första hand genom att svara på begäran om utlåtande i webbtjänsten utlåtande.fi. Anvisningar för hur man registrerar sig i och använder tjänsten finns på utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: lausuntopalvelu.om(a)gov.fi). Ministerierna ska dessutom föra in det utlåtande som de lämnat på utlåtande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA under ärende VN/30301/2025. Om det inte är möjligt att använda tjänsten utlåtande.fi kan utlåtanden sändas per e-post till ministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.om@gov.fi eller per post till adressen Justitieministeriet, PB 25, 00023 Statsrådet. I de utlåtanden som sänds till registratorskontoret ska ärendenummer VN/30301/2025 anges. Dessutom ber vi att de utlåtanden som sänds till registratorskontoret skickas till exempel som e-postbilaga i Word- eller pdf-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsida (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod VM124:00/2025). Av datasekretesskäl publiceras dock privatpersoners utlåtanden på projektsidan endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i följebrevet till utlåtandet. Alla utlåtanden som lämnats via tjänsten utlåtande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt synliga för alla i tjänsten. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som sänts till registratorskontoret på utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson sänt till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan vem som helst ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Utlåtanden kan lämnas till och med den 2 april 2026.

Beredare

Mer information ges av
Salla Silvola, lagstiftningsråd, tfn 0295 150 314
Iida Alén, specialsakkunnig, tfn 0295 150 148

Länkar:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-387-2> - Arviomuistio / Bedömningspromemoria

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM124:00/2025> - Linkki hankesivuille

<https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM124:00/2025> - Länk till projektsidan

Bilagor:

[Sammandrag.pdf](#)

Sändlista:

Aatos Legal Services Oy
Ahvenanmaan valtionvirasto
Digi- ja väestötietovirasto
Digia Oy
Docue Technologies Oy
Eläkkeensaajien keskusliitto
Emeritusprofessori Markku Helin
Emeritusprofessori Urpo Kangas
Etelä-Savon käräjäoikeus
Finanssiala Ry
Helsingin käräjäoikeus
HOK Elannon Lakipalvelu
Juristiliitto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kun Olen Poissa Oy
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Maanmittauslaitos
Mieli ry
Muistiliitto ry
Oikeuspalveluvirasto
Pirkanmaan käräjäoikeus
Professori Antti Kolehmainen
Professori Tuulikki Mikkola
Suomen Asianajajat
Suomen hautausseurojen liitto
Suomen testamenttikeskus Oy
Suomen tuomariliitto ry
Suomi-Seura ry

Tietoevry Finland Oy
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tuomioistuinvirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiokonttori
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhempi yliopistonlehtori Tapani Lohi
Vanhusasiainvaltuutettu
Verohallinto
Veronmaksajain keskusliitto

Elektroniska testamenten

1.1 Behovet av reglering

Ert utlåtande:

1.2 Upprättande och undertecknande av elektroniska testamenten

Ert utlåtande:

1.3 Bevittning av elektroniska testamenten

Ert utlåtande:

1.4 Återkallelse av elektroniska testamenten

Ert utlåtande:

1.5 Annat om elektroniska testamenten (inkl. det tekniska genomförandet)

Ert utlåtande:

2. Testamentsregistret

2.1 Behovet av ett testamentsregister som förs av det allmänna (i fråga om andra än elektroniska testamenten)

Ert utlåtande:

2.2 Sättet att genomföra testamentsregistret och testamentsregistrets innehåll

Ert utlåtande:

2.3 Registreringens rättsverkningar (inkl. ändring och återkallelse)

Ert utlåtande:

2.4 Användning av ombud vid registreringen

Ert utlåtande:

2.5 Testamentsregistrets offentlighet, bevaringstid för uppgifter i testamentsregistret och delgivning av testamenten

Ert utlåtande:

2.6 Annat om testamentsregistret (t.ex. testamenten som är gemensamma för flera personer)

Ert utlåtande:

3. Övrigt

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Ert utlåtande:

3.2 Övriga kommentarer

Ert utlåtande:

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Alén Iida
Oikeusministeriö